

Sygn. akt III U 347/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 września 2018r. w Suwałkach

sprawy **F. J.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

w związku z odwołaniem F. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 14 lutego 2018 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 14.02.2018 r. odmówił F. J. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu decyzji wskazał, że zgodnie z art. 57 w zw. z art. 58 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie:
  - 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
  - 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
  - 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
  - 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;

- 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat,

a ponadto okres ten przypada w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1 i 2, pkt. 3 lit. b, pkt. 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt. 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt. 10 lit. a, pkt.11-12, 13 lit. a, pkt.14 lit. a i pkt. 15-17 oraz art. 7 pkt. 1-4, 5 lit. a, pkt. 6 i 12 albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów, chyba że ubezpieczony udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zgodnie też z art. 58 ust. 4 wskazanej ustawy warunek posiadania 5 – letniego okresu ubezpieczenia w 10 - leciu przed powstaniem niezdolności do pracy nie jest wymagany od ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy wynoszący co najmniej 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

F. J. nie spełnia warunków do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ:

- w 10 – leciu przed 05.08.2016 r. tj. datą określoną przez Lekarza Orzecznika jako częściową niezdolność do pracy, tj. od 05.08.2006 r. do 04.08.2016 r.; nie udowodnił wymaganych 5 – ciu lat ubezpieczenia, a 3 lata, 4 miesiące i 19 dni,

- w 10 – leciu przed 14.12.2017 r. tj. datą wpływu wniosku tj.14.12.2017 r., do 13.12.2007 r. nie udowodnił wymaganych 5 – ciu lat ubezpieczenia, a 3 lata, 3 miesiące i 10 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 4 miesiące i 10 dni okresów nieskładkowych, które podlegają ograniczeniu do wysokości 1/3 okresów składkowych tj. do 1 roku, 1 miesiąca i 4 dni.

W odwołaniu od tej decyzji F. J. zarzucił jej naruszenie art. 57 ust. 1w zw. z art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, polegające na:

- przyjęciu, że nie nabył prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy ze względu na niewykazanie warunku posiadania pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem powstania niezdolności do pracy;

- nieprawidłowym obliczeniu wymaganych okresów składkowych w powiązaniu z datą, ustalonej przez lekarza orzecznika ZUS, niezdolności do pracy;

- nieprawidłowym przyjęciu za dzień powstania niezdolności do pracy 05.08.2016 r., a przez to błędne ustalenie okresów składkowych i nieskładkowych;

- naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych polegająca na niezaliczeniu do okresów składkowych, o którym mowa w art. 6, okresów pracy w gospodarstwie rolnym;

- naruszenie art.12 ust. 3 ustawy poprzez błędną ocenę stanu jego zdrowia prowadzącą do uznania, że jest częściowo trwale niezdolny do pracy, podczas gdy stan jego zdrowia uzasadnia orzeczenie trwałej całkowitej niezdolności do pracy (orzeczenie lekarza orzecznika ZUS z dnia 17.01.2018 r. zostało wydane po pobieżnym jego zbadaniu oraz zaniechaniu rozważenia, czy na niezdolność do pracy, mogą rzutować również inne schorzenia, o których mówił orzecznikowi w dacie badania).

Wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentów medycznych dołączonych do odwołania, i o które Sąd zwróciłby się do (...) w K., jego zeznań i opinii biegłych lekarzy specjalistów, i zmianę zaskarżonej decyzji z dnia 14.02.2018 r. i przyznaniu mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Wywodząc w odwołaniu o aspektach prawnych przytoczonych w zarzutach przepisach prawnych oraz o stanie swego zdrowia wskazywał, że stał się znacznie wcześniej niezdolny do pracy i stąd posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy do przyznania prawa do renty. Podkreślił, że zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwalał na

doliczenie mu do stażu ubezpieczeniowego okresu jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 12.12.1970 r. do dnia 07.11.1978 r. (tj. 7 lat, 10 miesięcy i 27 dni) i traktowanie go jako okresu składkowego (art. 10 ust.1 pkt.3 ustawy o emeryturach i rentach). Taki zaś uwzględnia się przy ustalaniu świadczeń emerytalno – rentowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył co następuje:

Odwołania za uzasadnionego uznać nie można było.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 powołanej ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy;
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach ubezpieczenia i mu równoważnych, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Ustęp 2 tego art. 57 powołanej ustawy stanowi jednak, że przepisu ust. 1 pkt. 3 nie stosuje się tylko do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Artykuł natomiast 58 tej ustawy brzmi następująco:

Ust. 1 warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt. 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat,

Ust. 2. Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt. 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.

Ust. 3. Jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

Ust. 4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W zaistniałym zatem stanie faktycznym odwołujący się nie może otrzymać prawa do renty. Nie spełnia bowiem warunków do jej otrzymania.

Na samym wstępie rozważań tego dotyczących wskazać należy, że w judykaturze przyjmuje się, że jeśli osoba, wobec której wydano orzeczenie lekarskie, nie wnosi sprzeciwu, mimo że data powstania niezdolności nie odpowiada rzeczywistej dacie jej powstania, to nie sposób przyjąć, że dopuszczalne jest jej kwestionowanie dopiero w późniejszym postępowaniu odwoławczym przed sądem (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21.05.2010 r., I UK 23/10, LEX nr 604207; w wyroku z dnia 25.09.2014 r., I UK 40/14, LEX nr 1545096 oraz w uchwale z dnia 15.03.2006 r., II UZP 17/05, OSNP 2006/15-16/245; SA w Krakowie z dnia 19.10.2016 r., III AUa 1522/15, LEX nr 2166589). Niewniesienie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika oznacza bowiem, iż ubezpieczony zgadza się, że wszystkie stwierdzenia w nim zawarte (w tym data powstania niezdolności do pracy) są prawdziwe, a tym samym proces ustalania okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla nabycia prawa do świadczenia zostaje zakończony. W procedurze postępowania o rentę zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. dz. U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.) lekarz orzecznik Zakładu dokonuje oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia:

- 1) daty powstania niezdolności do pracy;
- 2) trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy;
- 3) związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami;
- 4) trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji;
- 5) celowości przekwalifikowania zawodowego.

Ubezpieczony niezadowolony z tego orzeczenia powinien zatem zgodnie z ust. 2 a art. 14 wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu w ciągu 14 dni od doręczenia tego orzeczenia. Niewyczerpanie tego trybu wyklucza późniejsze kwestionowanie tych elementów, o których wypowiedział się w orzeczeniu lekarz orzecznik. Oznacza to, że w sprawie nie można już prowadzić postępowania dowodowego z dowodu z opinii biegłych co do tego czy odwołujący się jest całkowicie niezdolny do pracy i od kiedy jest niezdolny do pracy (w tym częściowo niezdolny do pracy).

Powyższe determinuje więc natomiast rozstrzygnięcie w sprawie, gdyż należy przyjąć, iż odwołujący się jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 05.08.2016 r. Mając to na uwadze należy też i uznać za organem rentowym, że odwołujący się w 10 – leciu przed 05.08.2016 r. tj. datą określoną przez Lekarza Orzecznika jako częściową niezdolność do pracy tj. od 05.08.2006 r. do 04.08.2016 r. nie udowodnił wymaganych 5 – ciu lat ubezpieczenia, a 3 lata, 4 miesiące i 19 dni i w 10 – leciu przed 14.12.2017 r. tj. datą wpływu wniosku tj. 14.12.2007 r., do 13.12.2017 r. nie udowodnił wymaganych 5 – ciu lat ubezpieczenia, a 3 lata, 3 miesiące i 10 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 4 miesiące i 10 dni okresów nieskładkowych, które podlegają ograniczeniu do wysokości 1/3 okresów składkowych tj. do 1 roku, 1 miesiąca i 4 dni.

Wskazane okresy składkowe i nieskładkowe wynikają z tego, że odwołujący się pozostawał zatrudniony w Zakładach (...) od 25.04.2013 r. do 31.01.2017 r. i w tym czasie od 05.08.2016 r. do 18.08.2016 r. pobierał wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy i od dnia 19.08.2016 r. do dnia 31.12.2016 r. pobierał zasiłek chorobowy i od dnia 01.02.2017 r. do dnia 26.01.2018 r. świadczenie rehabilitacyjne. W okresie czasu zaś od dnia 21.09.2007 r. do 29.10.2007 r. był objęty ubezpieczeniem z tytułu osób wykonujących odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, jeżeli nie podlega ubezpieczeniom z innego tytułu. Wywodzenie odwołującego się, że miał jakieś jeszcze inne okresy składkowe we wskazanych dziesięcioleciach z racji interwencyjnego zatrudnienia podczas pozostawania bezrobotnym nie zostało potwierdzone przez (...)w S..

Bez znaczenia jest w sprawie ile odwołujący się posiada w ogóle okresów składkowych i nieskładkowych przed powstaniem niezdolności do pracy, gdyż z uwagi na wyżej wskazane okoliczności dotyczące ustalenia niezdolności do pracy jest tylko częściowo niezdolny do pracy. Aby natomiast okresy składkowe i nieskładkowe determinowały ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy odwołujący się musiałby być uznany za całkowicie niezdolnego do pracy. Na marginesie wskazać tylko należy odwołującemu się, że do okresu składkowego pracę na gospodarstwie rolnym można byłoby mu zaliczyć tylko od dnia 01.07.1977 r. do dnia 07.11.1978 r. Zgodnie bowiem z art.. 10

ust. 2 w zw. z art. 10 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1270) przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnia się okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Obowiązek opłacania składek na fundusz ubezpieczenia rolników powstał z dniem 1.07.1977 r. z mocy ustawy z dnia 27.10.1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. z 1977 r., Nr 32, poz. 140). Gdyby więc odwołujący się z dniem 1.07.1977 r. opłacał składki na fundusz ubezpieczenia rolników można byłoby mu od tego dnia zaliczyć okres ich opłacania do okresów składkowych. Okres przed 1.07.1977 r. może być z mocy art. 10 ust. 1 ustawy „emerytalnej” ewentualnie zaliczony do okresów składkowych jedynie przy ubieganiu się o emeryturę.

Trzeba jednak zauważyć, że nawet zaliczenie odwołującemu się okresu od dnia 1.07.1977 r. do dnia 7.11.1978 r. do okresów składkowych nie da tych okresów aż 30 lat. Udowodnił bowiem łącznie okresów składkowych 26 lat i 3 miesiące.

Mając więc to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy w Suwałkach na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.